

Попова Ірина Іванівна

доцент, Київський національний університет технологій та дизайну

**СУЧАСНІ МЕБЛІ – ТРАНСФОРМЕРИ: ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОЦЕС
ТА ЕСТЕТИЧНИЙ АСПЕКТ**

В дизайні меблів технологічні засоби зумовлюють проектні рішення своїми можливостями та обмеженнями, забезпечують реалізацію проектних ідей. Технологія в проектній культурі - найважливіша складова не тільки виробництва, а й естетичного рішення меблів. Осмислення технології та освоєння її художнього потенціалу - одна з можливостей вийти на новий рівень меблевого дизайну. Тільки знання якостей матеріалу, методів його технологічної обробки дає всі можливості для гармонійного синтезу технологічного процесу та естетичного вигляду нових меблів. Взаємозалежність та взаємовплив розвитку меблевих технологій та меблевого дизайну особливо прослідковується в сучасних меблях - трансформерах.

На основі досліджень історії розвитку меблів простої чи складної конструкції, можна сказати, що виникнення нових форм меблів пов'язано з вагомими змінами в технології виробництва та конструюванні виробів. Використання механізмів при виготовленні меблів у другій половині XVIII століття (Ж.-А. Різенер, А. Вейсвейлер, Д. Рентген), застосування клеєної фанери в якості конструкційного матеріалу у першій половині XX століття (М. Тонет), застосування сучасних матеріалів узгоджується з рівнем продуктивних сил та матеріально - технічних можливостей суспільства [1]. Загалом, форма всіх меблевих виробів залежить від властивостей матеріалу та технологічних процесів їх виготовлення. За засобом виробництва сучасні меблі діляться на столярні, гнуті (з використанням гнотоклеєних елементів), плетені, пресовані, формовані, штамповані, литі (з металу і пластмас).

Формоутворення меблів охоплює побудову, як зовнішнього вигляду, так і внутрішньої структури об'єкта. За конструктивно-технологічною ознакою меблі ділять на вбудовані, пересувні, універсально - збірні, брускові, корпусні, розбірні, нерозбірні, секційні, стелажні, комбіновані, меблі – трансформери тощо. Вивчення технологічних прийомів показує причинно – наслідковий зв'язок між дизайнерськими ідеями та розвитком меблевих технологій.

При розробці сучасних меблів висуваються основні завдання: технологічність, рентабельність виробництва, нові форми, що відрізняються сучасним дизайном та відповідають певним вимогам - функціональним, конструктивним, техніко - економічним та естетичним (форма, розміри, зручність). Значне зростання виробництва меблів супроводжується впровадженням більш досконалої технології їх виробництва, застосуванням нових матеріалів. Ці фактори, в свою чергу, призводять до деякої зміни конструкції: виробляється значна кількість меблів універсально - збірних, вбудованих, меблів - трансформерів.

З розвитком новітніх технологій виробництва предметів меблів і застосуванням сучасних нетрадиційних або модифікованих традиційних

матеріалів з'являються меблі, конструкція яких дозволяє змінювати функціональне призначення та / або розміри. Таким чином, можливості сучасних технологій сприяють розвитку та вдосконаленню меблів – трансформерів.

Аналізуючи сучасні меблів – трансформери можна виділити кілька принципів трансформації меблів: використання модульних елементів, принцип складання об'єктів один з іншим, принцип контейнерної трансформації. Найбільш перспективними є перегородки – контейнери, прототипами яких виступають проекти Джо Чезаре Коломбо та Етторе Соттсасса. Створення меблів – трансформерів у вигляді перегородок обумовлено необхідністю збереження простору та потребою в повноцінному обладнанні інтер'єрів. Прогрес вимагає особливого підходу, коли всі деталі інтер'єру відрізняються функціональністю і здатністю до трансформації.

Інноваційний дизайн простору з'являється в проектах житлових приміщень (інтер'єр «Domestik Transformer» Г. Чанг) та громадських приміщень (інтер'єр офісу Художньої Ради Англії).

Назва колекції німецького дизайнера Вернера Айслінгера (Werner Aisslinger) нагадує тропічні острови. «Bikini Island Collection» - це модульна конструкція м'яких меблів для вітальні, яка легко трансформується, в залежності від розміру житла та інтер'єрних конфігурацій.

Прикладом використання принципу складання об'єктів один з іншим може виступати трансформер - комод від Claudio Sibille.

Так, використання новітніх технологій дозволяє створювати все більш креативні види меблів – трансформерів. Високий рівень розвитку конструкторської діяльності сучасних підприємств, використання креативних ідей дозволяє швидко відтворити нововведення чи технологію виробництва нових видів меблів.

Прогностичні розробки житлового середовища та меблів неминуче давали і дають в якості практичного результату проектні пропозиції по новому формоутворенню меблів, які ініціюють розвиток передових меблевих технологій із залученням нетрадиційних матеріалів, формуючи стилістику меблів, співзвучну новому часу.